

[Edel Saunte.]

i 28 byer og fastslår det samme: at for engrosmejeriernes vedkommende er der en betydelig forbedring og en mindre forbedring i detailhandelen; men kvaliteten som helhed er betydeligt forbedret, og han anfører som grund til denne forbedring naturligvis først og fremmest, at der har fundet en væsentlig forbedring sted på produktionsstederne. Det må vel siges, at forbedringen på produktionsstederne er almindelig for hele Danmark og ikke har nogen direkte forbindelse med mælkeordningen, men det må også siges, at væsentlige forbedringer på en række af produktionsstederne skyldes selve rationaliseringen. Ved rationaliseringen har man opnået et fastere og mere langvarigt samarbejde mellem produktionsstederne og kontrollen, og man har fået et samarbejde, som betyder et bedre overblik for dyrlægerne, en bedre uddannelse for de personer, som arbejder på produktionsstedet, og en bedre kontrol med, fra hvilket produktionssted mælken kommer. Nye produktionssteder følger med nye mejerier, det medfører igen nyt veterinærarbejde, og det vil vare nogen tid, inden de nye steder opnår den samme hygiejniske kvalitet som de gamle steder. Man kan måske her anføre, at en del af denne forbedring ville kunne være opnået, hvis sundhedsvedtægterne var blevet skærpet, men begge de nævnte dyrlæger fastslår klart i deres udtalelse til den sidste kommission, at det er ret beskedent, hvad der kan gennemføres i kraft af sundhedsvedtægterne.

Jeg mener altså, det kan fastslås, at man dels har opnået den prisforbedring, man ønskede, dels har opnået den hygiejniske forbedring, man ønskede. Videre har man opnået en rationalisering af hele handelen. Jeg kan her anføre, at da mælkekommission I foretog sin undersøgelse, var der i København 84 engrosmejerier. De var meget ujævnt fordelt, hvis man ser på den mængde, de indvejede, idet 12 af dem indvejede 70 pct. af det samlede mælkekonsum, medens resten behandlede de 30 pct. Det er dog måske værd at nævne, at 34 af mejerierne kun behandlede 5 pct. af det samlede konsum, og det er klart, at de ikke var i stand til at nå hverken en behandlingsmæssig eller en sundhedsmæssig standard.

Antallet af mejerier her i København er

som bekendt gået tilbage. Ligesom man dengang havde et meget betydeligt antal mejerier i engrosleddet, havde man også et meget stort antal detailforretninger. Der har fundet en betydelig indskrænkning af antallet sted, og man er af den bestemte opfattelse, at man herved har opnået dels en bedre hygiejnisk ordening, dels en bedre økonomisk standard for de mennesker, der leder de enkelte detailforretninger.

Jeg mener altså, det er rigtigt, at man nu vil forlænge lovgivningen og fortsætte rationaliseringen på dette område; men jeg mener også, at den kommende lov på en langt mere differentieret måde end hidtil må fastslå de regler, der skal være gældende. Et af de store principielle spørgsmål, som må debatteres under behandlingen af denne lovgivning, er spørgsmålet om priserne — foruden naturligvis selve hovedspørgsmålet: om vi overhovedet skal have en rationalisering.

I det foreliggende lovforslag, som svarer til det af kommission II udarbejdede forslag, fastholdes reglen om, at kommunerne skal fastsætte priser og rabatter, idet der dog fremtidig skal være en appelinstant, medens det hidtil har været handelsministeriet, der — som det er sædvane ved den type love — havde afgørelsen, hvis der opstod strid mellem parterne. Den første mælkekommissions betænkning gik ind for, at der skulle oprettes et særligt organ til dette formål, et særligt tilsynsråd, og jeg går ud fra, at problemerne på dette område bliver noget af det, vi må drøfte. Jeg er af den opfattelse, at en decentralisering er det rigtige på dette felt, og at man derfor i det foreliggende lovforslag har fundet den rigtige vej. Der er indenfor mælkehandelen så mange specielle, lokale omstændigheder, der skal tages i betragtning ved prisfastsættelsen, at det absolut er rimeligt at overlade de enkelte kommunalbestyrelser godkendelsen af priser og rabattsatser. På den anden side erkender jeg, at der kan være behov for et sagkyndigt ankenævn. Spørgsmålet er så, om den vej, kommissionen har foreslået, og som den højtærede minister har fulgt, er den rigtige: nedsættelsen af et ankenævn, bestående af fem personer, nemlig en formand, der skal opfylde betingelserne for at kunne beskikkes som højesteretsdommer, en repræsen-